

er«; den vil snarere avle Fordomme end »aflive Fordommene mod Socialismen«. Den er fuld af Fejl og af de urimeligste Overdrivelser; den er skrevet i et agitatorisk Sprog, der ganske vist ikke hører hjemme i de »pene« Blade; paa dannede Læsere vil den nærmest virke afskrækkende. Udenpaa ser den meget net ud; den fremtræder i et fint uskyldshvidt Omslag, i et kridtet eller hvidkalket Omslag; — men den kalkede Grav er indtil fuld af døde Ben og Urenhed.

— Lord Charles Beresford gik som de forenede britiske Handelskamres Udsending til Kina for der tilbunds at studere de kommercielle Forhold. Men han tog de militære og politiske med, og om hvad han saa og hørte gav han udførlig Beretning. Saaledes fremkom hans Bog »The Break-up of China«. (London, Harper & Brothers, 1899, c. 500 S.). Trods Titlen, er det ikke Forfatterens Mening, at Kina vil falde fra hinanden eller bør opløses. At Kina skulde være færdigt, raaddent, benægter han. »Det nedarvede officielle System er fordærvet, men det kinesiske Folk er hæderligt. Enhver Bankier og Forretningsmand i Orienten kender de kinesiske Købmænds Retskaffenhed, og deres Ord er lige saa godt som deres Obligationer. De have desuden en nedarvet og afguderisk Ærbødighed for Øvrigheden, og alt hvad de behøver, er hæderlige og gode Autoriteter«. De ledende Handelsmagter, Storbritannien og Amerika, maa i Forening, mener Forfatteren, kunne hjælpe Kineserne til at faa, hvad de mangle, og saa vil Kina nok kunne hævde sig.

En Opløsning af det store Rige er hverken nødvendig eller ønskelig.

Om Forholdene i den anden store østasiatiske Magt, Japan, giver Stafford Ransome Besked i sin Bog »Japan in Transition« (London, 1899, Harper, 260 S.), altsaa om Japan i Overgangsstadiet fra den gamle til den ny Tingenes Orden, om økonomiske Forhold i Japan, Opdragelsesvæsenet, moralske og politiske Begreber etc. etc. Storbritannien, Amerika og Japan have i Østasien samme Interesse: den Interesse, nemlig, at Kina ikke sønderlemmes.

— I de senere Aar er der flere af den saakaldte »Storborger«-Klasses Mænd — og ogsaa en enkelt Dame — der have forsøgt at gøre en Art sociale Opdagelsesrejser: de iklæde sig en Arbejders Skikkelse, arbejde sammen med Arbejdere, more sig sammen med dem, leve ved Dag og Nat sammen med dem, og søge saaledes at erhverve sig et Førstehaands-Kendskab til Arbejdernes aandelige og materielle Kaar. Personligt modtage de vel endel Indtryk, der kunne have Betydning for dem selv, — om deres Beretninger om disse Opdagelsesrejser have beriget Videnskaben, er et andet Spørgsmaal. Den Første eller en af de Første, der forsøgte sig paa dette Omraade, var den senere Præst Paul Göhre, som i sin meget læste Bog »Drei Monate Fabrikarbeiter« fortalte om denne »praktische Studie«. Han har faaet Efterfølgere i forskellige Lande, i Amerika saaledes Walter A. Wyckoff. Den Bog, han har skrevet om sine brogede Oplevelser i et Tidsrum af halvandet Aar, hedder »The Workers: An Experiment in Real-